

Esperanto Panorama

Tweemaandelijks tijdschrift **19de jaargang, nr. 110 (2)**
ISSN 0772-540 X **mrt.-apr. 1988**

INTERNATIONAAL WETENSCHAPPELIJK TIJDSCHRIFT

Wellicht zijn er heel wat tijdschriften die zichzelf „Internationaal" noemen, en die dat, gezien hun verspreiding, echt wel zijn. Het internationaal wetenschappelijk tijdschrift *Marine Geodesy* publiceerde in Vol. 7, nr. 1-4 (1983) evenwel een opvallend editoriaal waarin het zijn eigen „internationaliteit" in vraag stelde. Omwille van de eerlijkheid van de vraagstelling en zijn behandeling, en omwille van het standpunt in verband met Esperanto dat erin wordt vertolkt, geven we hier een vertaling van een deel van het artikel. Het editoriaal verscheen in een nummer dat grotendeels gewijd was aan het rapport over het werk van de Internationale Vereniging voor Geodesie.

(...) Veel tijdschriften beschouwen zichzelf als „internationaal". Wanneer men de nationaliteit van de leden van de redactieraad van *Marine Geodesy* bekijkt (8 landen en 5 talen), dan blijkt ook dit tijdschrift echt wel internationaal te zijn. Toch kan men terecht opmerken, dat ondanks die spreiding, alle artikels slechts in het Engels worden gepubliceerd. Sommige „internationalisten" gebruiken de term „taaldiscriminatie" in situaties waarin één taal de andere talen zo domineert bij de communicatie en de gedachtenwisseling, dat het zeer moeilijk of onmogelijk wordt gemaakt om op het goede moment ideeën te verwoorden in een andere taal.

Discriminatie tegen goede ideeën is in tegenspraak met de roeping van een wetenschappelijk tijdschrift. En toch is precies dat inherent aan de taalkeuze die men maakt. Zo ontving ik vorig jaar een artikel voor dit tijdschrift, in het Engels, maar van iemand uit een niet-engelstalig land. Omdat het artikel in een schabouwelijke taal was gesteld, stak ik er heel wat tijd in om te proberen het te begrijpen. Nadat ik vruchteloos had geprobeerd het te corrigeren, stuurde ik het gefrustreerd naar een ander tijdschrift, waar een beter onderlegd auteur of redacteur het zou kunnen herschrijven voor publikatie. Voor zover ik weet, is dat artikel nooit in een Engelstalig tijdschrift verschenen. Willens nillens zijn wij schuldig aan taaldiscriminatie wanneer er een communicatiebarrière wordt gecreëerd die een of andere taal bevoordeelt.

Daarbij is de geschreven communicatie nog maar een deel van de discriminatie. Mondelinge communicatie is even belangrijk. Vele professionele wetenschappers slagen er immers wel in een behoorlijke leesvaardigheid in één of meer vreemde talen te verwerven. Maar hoevelen kunnen zich erop beroemen de taal goed te verstaan, spreken en schrijven? Daarom, hoewel velen menen dat het Engels *dé* internationale taal van de wetenschap is, kan men enkel verdedigen dat dat geldt voor het geschreven Engels; bij

(vervolg op blz. 3)

Esperanto-Panorama

Tweemaandelijks tijdschrift uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond, v.z.w.

Redactie en administratie België
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.
☎ (03) 234.34.00.

Administratie Nederland
Esperanto-Centrum Nederland, Riouwstraat 172, 2585 HW Den Haag.

Abonnementen
Gewoon abonnement: 400 fr. in België, 22 *f* in Nederland.
Vijfjarig abonnement: 1 600 fr. in België, 88 *f* in Nederland.
Levenslang abonnement: 10 000 fr. in België, 550 *f* in Nederland.

Advertenties

1/1 blz.	2 850 fr.*	of *f* 165
1/2 blz.	1 550 fr.*	of *f* 90
1/3 blz.	1 200 fr.*	of *f* 70
1/4 blz.	850 fr.*	of *f* 50
1/2 blz.	500 fr.*	of *f* 29

Kleine advertenties 15 fr.* of *f* 0,90 per woord. Identieke advertenties in 6 opeenvolgende nummers 5 x de prijs van 1 advertentie. Reductie voor Esperanto-organisaties: 33%. Toeslag voor vergroten of verkleinen van een tekening: 300 fr.* (éénmalig). (* + 19% BTW)

Rekeningen
Voor België: 402-5510531-55 t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen.
Voor Nederland: postgiro rek.: 3583975 t.n.v. Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag.

Redacteurs:
Paul Peeraerts en Guido van Damme.

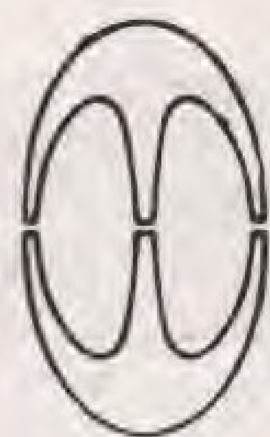
Verantwoordelijke uitgever:
Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

Esperanto-Panorama verschijnt de 1ste van iedere oneven maand.

Bijvoegsels bij Esperanto-Panorama worden slechts toegestaan als ze keurig gedrukt zijn en in onberispelijk Nederlands of Esperanto opgesteld. De kosten veroorzaakt door het bijvoegen van het drukwerk, worden gefactureerd.

Teksten voor publicatie moeten op het redactie-adres toekomen uiterlijk de 1ste van de even maand.
De redactie heeft het recht ingezonden teksten, advertenties of bijvoegsels te weigeren. In geval van discussie beslist het Bestuur van de Vlaamse Esperantobond.

Overname van artikels is vrij, op voorwaarde dat een presentexemplaar aan de redactie wordt gezonden.

Esperanto Panorama

Editor-taaltje

De eerste stap – je zou denken dat die voor het Esperanto reeds lang gezet is. Wanneer je enkele teksten van dit nummer aandachtig leest, zal je merken, dat hij eigenlijk nog moet worden gezet. Weliswaar is de taal gevormd, ze groeit en evolueert... maar dan?

Dan moeten mensen ze leren. Waarom zouden mensen evenwel iets leren wat ze overbodig vinden; waarom zich moeite getroosten voor iets waarvan ze het nut niet inzien. Stuiten wij niet al te vaak met onze propaganda op de moeilijkheid dat mensen het probleem van de veeltaligheid niet echt kennen, of er geen echt probleem in (h)erkennen, of het als ver van hun alledaagse werkelijkheid beschouwen?

Het schoolproject dat in dit nummer (p. 15) wordt voorgesteld, wil ertoe bijdragen dat die eerste stap wel wordt gezet. Het is zodanig opgevat dat er geen reclame wordt gemaakt om Esperanto te leren; evenmin is het een soort Esperantocursus. Neen, het houdt de eerste stap zelf in: mensen doen zien dat zich in onze wereld een ernstig communicatieprobleem voordoet en dat iedereen daar op een of andere manier mee te maken heeft.

Door sommigen is die eerste stap wel reeds gezet, o.a. door de hoofdredacteur van *Marine Geodesy*. In een woord vooraf (waarvan de vertaling ons hoofdartikel vormt) stelt hij dat een wetenschappelijk tijdschrift, dat internationale weerklank wil hebben, het zich niet kan veroorloven om aan taaldiscriminatie te doen, vooral omdat daardoor heel wat waardevolle bijdragen verloren gaan. Hij ziet zelf de oplossing in het gebruik van het Esperanto. Hij heeft dus duidelijk de eerste stap gezet... of hij (en samen met hem de rest van de wetenschappers) ooit de logisch daaruit voortvloeiende tweede stap zal zetten, blijft een open vraag.

Daar moeten we evenwel niet echt van wakker liggen. Wie ondanks alles toch wakker ligt, kan als tijdverdrijf eens een Esperantoboek lezen. De bestsellers van dit jaar vind je op p. 4 en elders is plaats ingeruimd voor boekbesprekingen. Als je zelf over je nachtelijke leeservaringen schrijft, kunnen ook die een plaatsje vinden in dit tijdschrift.

gvd

(vervolg van blz. 1)

gesproken Engels is dat heel wat minder evident. De opvatting dat één taal – zeker als het de eigen moedertaal betreft – de belangrijkste moet zijn, is een vorm van „taalimperialisme" die in strijd is met elke wetenschappelijke objectiviteit.

Tijdens het Apollo-Sojoez-programma werd het taalprobleem als volgt opgelost: de Russische cosmonauten spraken altijd Engels, de Amerikaanse astronauten Russisch. Zo creëerde men gelijkheid: geen van beide groepen had een taalvoordeel. Deze strategie werkt echter alleen als er slechts twee talen in het spel zijn. Een Duits zakenvriend vertelde mij dat hij altijd in het Engels met zijn Franse zakenrelaties onderhandelt, zo kan geen van beiden een taalvoordeel laten gelden, en dit ondanks het feit dat beiden drietalig zijn. Ook dit is een bruikbare mehtode, voor Europa, niet op wereldniveau. In de UNO worden zeven talen gebruikt. Dat kostte in 1976 $ 100 miljoen aan vertaalkosten; in de EEG is ruim 25% van de ambtenaren te werk gesteld in de vertaaldiensten. Die zijn daarenboven niet alleen duur, ze zijn vaak ook inefficiënt. Mondelinge taalbarrières hebben vaak geleid tot situaties waarin wetenschappelijke uitwisseling of persoonlijke vriendschap werd gehinderd.

Er zijn geen toverformules om het taalprobleem op te lossen; elke weg zal tijd vragen. Het heeft ruim twee eeuwen geduurd voor het Tiendelig Metrisch Systeem werd aanvaard en nog steeds is er minstens één groot land dat om een aantal min of meer irrationele redenen weigert dat systeem aan te nemen. Eigenlijk behoren „discriminatie" en „imperialisme" tot de woordenschat van de politicus en niet tot die van de wetenschapper. Wanneer de wetenschappelijke gemeenschap een sociale uitspraak doet, moet die uitrijzen boven elk taalvooroordeel en de vrije uitwisseling van ideeën optimalizeren. Dit kan het best worden gedaan door een „geconstrueerde" taal te adopteren die los staat van elke nationaliteit of politieke opinie.

(...) *Dan volgt een lijstje met de voordelen die Esperanto biedt: de brede verspreiding over nationaliteiten; de relatief korte tijd waarin men een goede taalvaardigheid kan verwerven; het bestaande internationale gebruik; de grote activiteit om het te verspreiden die zijn gebruikers ten toon spreiden; de erkenning van zijn bruikbaarheid door vele wetenschappers. De redacteur vervolgt:* (...) *Marine Geodesy* zou moeten starten met een politiek waarin titels en samenvattingen in het Esperanto worden vertaald, zo kan het een geprogrammeerde verandering tot stand brengen in dit en andere tijdschriften om zo echte internationaliteit te bereiken.

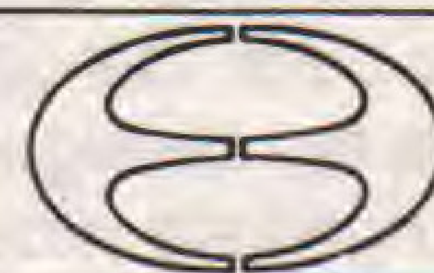
De geschiedenis heeft ons geleerd dat de droom van een *lingua franca* op basis van culturele overheersing (zoals het Latijn in het Romeinse Rijk, of het Oud-Chinees tijdens de klassieke periode in China) tot mislukken gedoemd is. De enige goede, rechtvaardige en economisch verantwoorde oplossing ligt erin elk politiek of linguïstisch eigenbelang op te geven voor het gemeen belang en een compromis te aanvaarden dat zijn deugdelijkheid reeds heeft bewezen. Argumenten om een verbeterd linguïstisch initiatief af te wachten, dat zou kunnen leiden tot een nog verfijnder Esperanto, waarin ook niet-Europese talen aan bod komen, lijken mij niet opportuun. Zou dit inderdaad een wezenlijke verbetering inhouden? Ik geloof dat langer wachten enkel zou uitmonden in het opnieuw uitvinden van het wiel zonder dat dat zou leiden tot verbeterde communicatie. Ons tijdschrift wil een leidersrol spelen in internationale communicatie. Wanneer we dat waar willen maken kunnen we het ons niet veroorloven die verantwoordelijkheid af te wijzen en de uitdaging te negeren.

vert.: gvd

Time over Esperanto.

Een ander gerenomeerd tijdschrift dat zich in de loop van 1987 op een positieve manier over Esperanto uitliet is het internationale Engelstalige weekblad *Time*. Het publiceerde in zijn nummer van 27 juli een artikel van een halve bladzijde waarin de basisinformatie over Esperanto werd weergegeven. Ongetwijfeld heeft hierdoor een zeer ruim publiek, misschien voor de eerste keer, kennisgemaakt met Esperanto. De publikatie van dit artikel in een toch wel befaamd blad is zeker en vast een goede zaak. Nog veel positiever is evenwel het feit dat de tweede helft van het blad werd ingenomen door de Esperantoversie van datzelfde artikel. We zouden ons kopje bijna kunnen veranderen in ***Time* voor Esperanto**.

Van de boekenmarkt

FEL-bestsellers
De boekenmarkt – zeker in Vlaanderen – is een erg gevoelige markt en heeft het vrij moeilijk om een goede omzet te realiseren. Waarschijnlijk zijn esperantisten een afwijkende groep op dit gebied. 1987 is voor de boekendienst van FEL een bevredigend jaar geweest. Om dat te illustreren publiceren we een lijst van de 10 meest verkochte boeken:

Sub la signo de socia muzo (280 ex.)
Esperanto, je vraagt maar (268 ex.)
Esperanto programita (240 ex.)
Esperanto vandaag (232 ex.)
Prisma-woordenboek: Esperanto-Nederlands-Esperanto (209 ex.)
Kazinski venas tro malfrue (174 ex.)
Sociopolitieke, pedagogische en culturele waarde van het Esperanto (149 ex.)
De Propedeutische waarde van de internationale taal (145 ex.)
Ĉu rakonti novele? (126 ex.) (Hiervan is de eerste druk bijna uitverkocht!)
Jaĥto veturas for... kaj veturigas la morton (116 ex.)
Het betreft hier allemaal FEL-uitgaven. De toppers in de niet-FEL-uitgaven zijn:
Gerda malaperis... (46 ex.)
Esperanto voor moderne mensen (46 ex.)
Asteriks la Gaŭlo (37 ex.)
La komencanto (36 ex.)
Tra la labirinto (28 ex.)

Uit het eerste lijstje blijkt dat het soort boeken zeer verscheiden is. Aan de top staat een poëziebundel. Dan boeken met basisinformatie, leerboeken en het woordenboek, een tendens die ook uit het tweede lijstje naar voor komt. De Esperanto-romans en de boeken met diepgaander informatie over Esperanto sluiten de rij af.
Sommigen van onze lezers willen misschien graag wat meer weten over de zakelijke kant van de Boekendienst. In 1987 werden in totaal 8429 boeken verkocht (51% binnenland, 49% uitvoer), wat een totaal bedrag van 760 000 frank vertegenwoordigt. Tijdens diverse weekends, congressen en feesten werden er in de loop van het jaar 10 boekenstands gehouden. De omzet van die stands lag telkens tussen 10 000 en 15 000 fr.

Verwacht in Esperantujo...
Een andere nieuwigheid die ook in deze rubriek thuishoort is de aankondiging dat de bestseller van Bond Zonder Naam *Menslief, ik hou van jou*, weldra in de oorspronkelijke druk ook in het Esperanto zal worden uitgegeven bij Lannoo in Tielt. We wachten met spanning op het resultaat.
Uiteraard zal deze uitgave in de FEL-boekendienst verkrijgbaar zijn: 96 blz., 398 fr. (FEL-leden 358 fr.) + verzendingskosten.
Ook een belangrijk werk uit de Vlaamse literatuur, het Middelnederlandse *Van den vos Reynaerde* in een vertaling van Hector Vermuyten († 1966) zal weldra worden gepubliceerd. Het is jammer dat deze vertaling zolang op publikatie heeft moeten wachten, maar zowel de waarde van het originele Vlaamse werk als de erkende kwaliteit van de vertaler staan er borg voor dat het resultaat niet aangetast is door de tand des tijds. Het is trouwens ook lang geleden dat er nog eens een werk van de Vlaamse literatuurschat op de Esperanto-boekenmarkt verscheen. Dat men moet teruggrijpen naar werk dat reeds zolang geleden vertaald werd, mag dan een eerbetoon zijn aan de vertaler, het is tegelijker tijd een teken aan de wand. Wanneer staat er nog eens een Vlaamse esperantist op die in staat is kwalitatief hoogwaardige vertalingen af te leveren?

Kan je goed tijpen, woon je in de omgeving van Antwerpen, en wil je wat bijverdienen? Schrijf dan (met de schrijfmachine) een briefje voor meer inlichtingen aan De Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen.

Groepsleven, informatie

Teksten voor het volgende nummer van Esperanto-Panorama moeten op de redactie toekomen voor 1 april 1988. De publikatie van redactionele teksten gebeurt gratis. Voor advertenties, zie onze tarieven op p.2.

AALST

Esperantogroep *La Pioniro* ☆

Inlichtingen: de hr. E. D'Hondt, Wilgstraat 25A, 9440 Erembodegem, tlf. (053) 77 44 97.

Bijeenkomsten: de laatste dinsdag van de maand in de jeugdbibliotheek, Kattestraat 31 (2de verdieping).

Cursussen: starten in september aan de Kattestraat 33 (2de verdieping). Bel voor inlichtingen.

ALKMAAR

NEA-sekcio

Inlichtingen: mevr. F. Bakker-Kroon, Meester Quantplein 2, 1862 GB Bergen, tlf. (02208) 45 82.

Bijeenkomsten: de derde maandag van de maand.

ALMELO

NEA-sekcio

Inlichtingen: mevr. A.J.B. Vrolijk-Hemelman, Hofkampstraat 33, 7607 NB Almelo.

Bijeenkomsten: de derde woensdag van de maand op bovenvermeld adres.

AMERSFOORT

NEA-sekcio

Inlichtingen: W.P. Roelofs, Vosseveldlaan 16, 7607 NB Soest, tlf. (02155) 15473.

AMSTERDAM

NEA-sekcio

Inlichtingen: W.TH.J. Zeiss, A. Bijnsstraat 2/1, 1064 JM Amsterdam, tlf. (020) 13 90 06.

Bijeenkomsten: AKKE-conversatiebijeenkomsten elke dinsdag om 20 u. in het Centraal Station, laatste deur op het eerste perron (oostzijde, 2b) in, daarna een verdieping hoger.

Amsterdamaj mezaĝaj esperantistoj (NEA-sekcio)

Inlichtingen: de heer Rob Keetlaer, Moterwal 6, 1021 PC Amsterdam, tlf. (020) 36 37 40.

ANTWERPEN

Kon. Esperantogroep *La Verda Stelo*, v.z.w. ☆

Inlichtingen over Esperanto: tlf. (03) 234 34 00 (kantooruren) of 440 30 92 ('s avonds).

Inlichtingen over de programma's: tlf. (03) 218 63 76.

Bijeenkomsten: in het Esperantocentrum, Frankrijklei 140, 1ste verdieping, elke vrijdag. Het clublokaal is open vanaf 18u.

Programma:

- vrijdag 26 feb.: „Het mysterie van het pentagram". Tweede in de reeks voordrachten door Jo Haazen.
- vrijdag 4 mrt.: Dhr Rik de Roover leest uit eigen werk.
- vrijdag 11 mrt.: INTERNACIA VESPERO: Vioolconcert door Ladi Saray (Slovakije) en liedjes in het Esperanto o.l.v. Patrick Retour.
- vrijdag 18 mrt.: Kookavond: een gezellige en sappige avond rond enkele smakelijke recepten, onder leiding van Lutgart Kenis.
- vrijdag 25 mrt.: Spelen met taal: voordracht door Emiel van Damme.
- vrijdag 1 apr.: Goede Vrijdag: conversatie-avond.
- vrijdag 8 apr.: INTERNACIA VESPERO: Marie Mullarney (Ierland) leidt het onderwerp: „Internationale Communicatie" in, daarna volgt een discussie met de aanwezigen.
- vrijdag 15 apr.: „Door het labyrint van mijn Esperanto-carrière", een ludieke causerie door dhr Jules Verstraeten.
- vrijdag 22 apr.: Een honigzoete kwis? De bekende honingraatkwis o.l.v. Henny Jacques.
- vrijdag 29 apr.: INTERNACIA VESPERO: Denis Keefe (VS) spreekt over „Vreemde talen leren? Esperanto helpt!"
- vrijdag 6 mei: LIMBURGA VESPERO: Dialogen opgevoerd door jongeren uit Genk,

met uitleg en vertaling speciaal voor beginners.

Opgelet! Mogelijk wordt er in de week tussen 25 en 30 april een „studieseminarie" over het leren van talen ingericht, geleid door Denis Keefe. Informeer op tlf 218 63 76 of tijdens clubvergaderingen.

Vlaamse Esperantobond
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, tlf. (03) 234 34 00 (antwoordapparaat van 17.00 u. tot 9 u. en van 12.30 u. tot 13.30 u. en op vrije dagen). Bezoek liefst na afspraak.
Cursussen: Cursus voor zelfstudie Esperanto Programita (met platen of cassette én woordenboek) te verkrijgen tegen 1 495 fr.

ARNHEM

NEA-sekcio
Inlichtingen: de hr. R.J.W. Poort, Sellersmaat 60, 6903 XM Zevenaar, tlf. (08360) 33790.

BERINGEN

Inlichtingen: de hr. Alfons Beckers, Rozenlaan 5 bus 1, 3950 Beringen, tlf. (011) 42 10 78.
Bijeenkomsten: Elke eerste vrijdag van de maand om 20 uur op bovenvermeld adres.
Programma:

- vrijdag 6 mrt.: taalstudie.
- vrijdag 3 apr.: Valse vrienden in het Esperanto.
- vrijdag 1 mei: Taalstudie.
  Cursussen: In het kader van de avondleergangen LBC, aan het College vanaf januari elke dinsdag en donderdag van 19 tot 21 uur.

BEVERWIJK

Esperanto-grupo
Bijeenkomsten: dinsdagavond eens per maand, t.h.v. mevr. N. Reinders, Zwaansmeerstraat 48, 1946 AE Beverwijk, tlf. (02510) 31079. De groep is onafhenkelijk.

BRUGGE

Brugse Esperantogroep *Paco kaj Justeco* ☆
Inlichtingen: De hr. F. Roose, St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge, tlf. (050) 33 19 81.
Bijeenkomsten: hebben plaats in het „Hof van Watervliet", Oude Burg 4, 8000 Brugge, iedere tweede en vierde donderdag van 20 tot 22 u. Eén uur wordt gewijd aan het hoofdthema en één uur aan mededelingen en besprekingen allerhande.

BRUSSEL

Brusselse Esperantogroep ☆ [1]
Inlichtingen: de hr. Marc Demonty, Schoolstraat 3, 1710 Dilbeek, tlf. (02) 569 31 33.
Bijeenkomsten: iedere dinsdag van 18.15 tot 19.45 uur.
Cursussen: Vanaf 6 oktober aan de Vrije Universiteit van Brussel, Instituut voor Taalonderwijs, Pleinlaan 2, 1050 Brussel. Prijs 1 000 fr. Ook toegankelijk voor niet studenten.
Cursussen op drie niveaus, vanaf 29 sep., telkens van 18 tot 20 u. aan de Kortenberglaan 66.

1. Leden die in Brussel wonen en hun adres in het Nederlands opgeven en personen die in het Nederlandstalig gedeelte van België wonen, zijn automatisch lid van de Vlaamse Esperantobond. Anderen worden lid van de „Association pour l'Espéranto".

- De Brusselse Esperantogroep organiseert wandelingen door historisch Brussel (duur: ongeveer 2 uur). De eerste wandeling gaat door op 19 maart 1988. Samenkomst om 10.00 u. bij de grote poort van het stadhuis.

Europees Esperantocentrum
Inlichtingen: tlf. (02) 233 66 81.

Belga Esperantista Fervojista Asocio
Inlichtingen: de hr. de Sutter, Kersbeeklaan 90, 1190 Brussel.

DEN HAAG

NEA-sekcio
Inlichtingen: Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag, tlf. (070) 24 39 23.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag in het Esperantohuis, Riouwstraat 172.
Programma:

- woensdag 9 mrt.: van 14.00 tot 16.00 uur dia-quiz o.l.v. de voorzitter.
- woensdag 23 mrt.: van 20.00 tot 22.00 uur club-avond.
- woensdag 13 apr.: van 14.00 tot 16.00 uur club-bijeenkomst.
- woensdag 27 apr.: van 20.00 tot 22.00 uur: Theo en Truus vertellen over Cyprus.

- woensdag 11 mei: van 14.00 tot 16.00 uur club-bijeenkomst.

TANEF (Naturamikoj-esperantistaj)
Inlichtingen: De hr. G. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag, tlf. (070) 66 65 47.

DEN HELDER
Esperanto-Klubo Den Helder
Inlichtingen: De hr. E. van den Oever, Treilerstraat 11, 1784 SWQ Den Helder.
Bijeenkomsten: de 1ste en 3de maandag van de maand in het clublokaal, Koningsstraat 115 (boven).

DEURNE
TANEF
Inlichtingen: De hr. E. Spitaels, tlf. (03) 658 74 20.
Bijeenkomsten: elke derde dinsdag om 20.00 uur in het „Bisschoppenhof", Spanhovestraat, Deurne.

DEVENTER
NEA-sekcio
Inlichtingen: J.S. Douma, Rembrandtkade 177, 7412 HL Deventer, tlf. (05700) 18304.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag.

DIEMEN
Internacia amikeco
Inlichtingen: F.L.E., Vlasdonk 1, 1112 JD Diemen, tlf. (020) 90 90 94.

EDEGEM
Inlichtingen: De hr. I. Durwael, P. Gilsonlaan 5, 2520 Edegem, tlf. (03) 440 30 92.
Cursussen: Cursus ingericht door de gemeente Edegem vanaf half september. Cursusgeld: 1 100 fr. voor 25 lessen van anderhalf uur. Inlichtingen en inschrijvingen: mevr. van der Auwera, tlf. (03) 457 78 40.

EINDHOVEN
Esperanto-Klubo Eindhoven
Inlichtingen: De hr. R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven, tlf. (040) 11 41 62.
Bijeenkomsten: de 3de woensdag om 20 uur in het Aktiviteitenscentrum „Henriette Roelandts", Com. Dankertstraat 2.

ENSCHEDE
NEJ-sekcio *Ege*
Inlichtingen: De Vluchtestraat 1-402, 7423 BE Enschede, tlf. (053) 33 26 40.

GENK
Esperantoclub Genk ☆
Inlichtingen: de hr. Mathieu Habex, Gildelaan 27 3600 Genk, tlf. (011) 35 95 42.
Bijeenkomsten: vinden plaats in: „De Slagmolen", Slagmolenweg 76, 3600 Genk, tlf.: 011/35 21 32.
Programma:
- maandag 14 mrt.: 20.00 u. Dialogen: bespreking en toepassing.
- maandag 28 mrt.: 20.00 u. Korte verhalen door en met verscheidene leerlingen

van zowel de basiscursus als de cursus voor gevorderden.

- maandag 18 arp.: 20.00 u. Korte verhalen (zoals boven).

Elke woensdag van 14.00 tot 16.00 uur en elke donderdag van 20.00 tot 22.00 u. basiscursus in het LVZ (Limburgs Vormingscentrum voor Zelfstandigen), Kerkstraat 3, 3600 Genk.
Elke zaterdag (behalve feestdagen) van 14.00 tot 17.00 u. cursus voor gevorderden. Deze cursus wordt in de mate van het mogelijke gegeven door gastlesgevers die telkens een losstaand onderwerp behandelen. Hij is bijgevolg op elk moment toegankelijk voor leerlingen die een basiscursus hebben beëindigd.
Elke zaterdag van 18.00 tot 20.00 uur: oefeningen voor dialogen en korte verhalen (bij dhr Habex thuis).
Elke vrijdag: van 20.00 tot 22.00 uur: herhalingen voor het toneel *Kia Miksaĵo*. Omdat we hopen daar tegen eind april mee klaar te zijn en onze tournée te kunnen starten, vragen we aan iedere acteur zijn beste beentje voor te zetten.

GENT
Genta Esperanto-grupo *La Progreso* ☆
Inlichtingen: Katja en Arpad Lödör, Peter Benoïtlaan 117, 9219 Gentbrugge, tlf. (091) 30 16 77.
Bijeenkomsten: iedere maand bestuursvergadering (datum wordt onderling overeengekomen) en iedere 4de vrijdag in het Chalet „Sluizeken", Sluizekenskaai te Gent.
Cursussen:
Avondcursus volgens de rechtstreekse methode op dinsdag van 18.30 tot 20.30 u. in de Volkshogeschool, Bargiekaai 1, vanaf 8 sep.
Programma:

- vrijdag 26 feb.: (20.00 u.) De hr. Angelos Tsirimokos spreekt over „Kalenders, jaren, dagen." In chalet „Sluizeken".

GRONINGEN
NEA-sekcio
Inlichtingen: Esperantocentrum, Berklestraat 5, 9725 Groningen, tlf. (050) 25 98 46.
Bijeenkomsten: in het wijkgebouw Helperkerk, Waldeck Pyrmontplein 13, tlf. (050) 26 00 49.

NUFARO (Afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd)
Inlichtingen: Coranthijnestraat 69, 9715 RG Groningen, tlf. (050) 77 59 54.

HAARLEM/HEEMSTEDE
NEA-sekcio *Komprenado faras pacon*
Inlichtingen: G. Duivis, M. Vaumontlaan 168, EJ Heemstede, tlf. (023) 26 46 02.

HALLE
Esperantogroep Halle ☆
Inlichtingen: Mevr. R. Ost, Vogelpersstraat 71, 1500 Halle.
Bijeenkomsten: in het Cultureel Centrum, Dworp, Destelheide.

HASSELT
Esperanto Hasselt ☆
Inlichtingen: De hr. Marcel Aerts, Lazarijstraat 122, 3500 Hasselt, tlf. (011) 25 34 67.
Bijeenkomsten: in het Cultureel Centrum, Kunstlaan 5.
Cursussen: Vanaf begin oktober in het Provinciaal Instituut voor Moderne talen, 11de Liniestr. 24, Hasselt. Inlichtingen en inschrijvingen aldaar: Voor andere cursusmogelijkheden: info bij Marcel Aerts, tlf. (011) 25 34 67.
Programma:

- maandag 7 mrt.: (20 u) Taalstudie
- maandag 21 mrt.: (20 u) Spelen met letters en woorden (A. Claesen)
- maandag 11 apr.: (20 u) Taalstudie.
- maandag 25 apr.: (20 u) Dia-reeks over Rome (J.M. Oeyen).
- maandag 9 mei.: (20 u) Taalstudie

HILVERSUM
FLE-sekcio
Inlichtingen: Mevr. M. Dee-Tervoren, J. Catsstraat 10, 1215 EZ Hilversum, tlf. (035) 12717.

NEA-sekcio „Dreves Uiterdijk"
Inlichtingen: Mej. Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum, tlf. (035) 43320.

KALMTHOUT
La Erikejo ☆
Inlichtingen: Mevr. Mireille Storms, Douglaslaan 14, 2080 Kapellen, tlf. (03) 666 83 19.
Bijeenkomsten: elke derde donderdag in

Rest. Cambuus, Heidestatieplein 10, 2180 Heide-Kalmthout.
Programma:

- donderdag 17 mrt.: 20 u. algemene vergadering van het nieuwe bestuur.

KAPELLE
Zelanda Esperanto-grupo
Inlichtingen: Sally en Dies Krombeen, Juffersweg 4 B, 4421 JB Kapelle, tlf. (01 102) 1563.
Bij afwezigheid: Rie en Kees Dentz, Karel Doormanplein 21, 4335 GC Middelburg, tlf. (01180) 14834.
Programma:

- vrijdag 25 mrt.: 19.30 u.: „Over mij hobbies", bij Els de Morrée, Kruitmolenlaan 31, Midelburg.
- vrijdag 22 apr.: 19.30 u.: „De gesproken krant", bij Sophy Mensen, van Kleffenslaan 12, Middelburg.

KNOKKE
Esperantogroep Knokke ☆
Inlichtingen: De hr. Marmenout, Helmweg 7, 8300 Knokke-Heist 1, tlf. (05) 60 55 35.

KORTRIJK
***La Konkordo* ☆**
Inlichtingen: De hr. C. Vanbiervliet, Oudenaardsesteenweg 158, Kortrijk, tlf. (056) 22 00 11 en J. Hanssens, Meiweg 23, 8500 Kortrijk, tlf. (056) 21 31 06.
Cursussen: Avondcursus in de Oude Dekenij, van 19.00 tot 21.30 u. Data: 2, 11, 22, 30 mrt., 12, 21, 29 apr. als volgt: van 19.00 tot 20.15 uur voor beginners, van 20.30 tot 21.30 uur voor gevorderden.
Bibliotheek van het Esperanto-fonds: steeds gelegenheid tot bezoek na afspraak met een van bovenvermelde personen.

LEEUWARDEN
NEA-sekcio
Inlichtingen: Mevr. Y. Weidema, Goutumerdijk 18, 9084 AE Goutum, tlf. (058) 88 26 10.
Bijeenkomsten: donderdag om de veertien dagen om 15 u. in het Doopsgezind Centrum, Ruiterkwartier 173, Leeuwarden.

LEUVEN
Esperanto 2000 v.z.w. ☆
Inlichtingen: Marc Vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven, tlf. (016) 20 14 53.
Bijeenkomsten: „Vespero 2000", de tweede woensdag van de maanden september tot juni in het Cultureel Centrum, Craenendonck, naast nr. 21 (centrum Leuven, aan de Vismarkt) om 19.30 u.
Programma:

- woensdag 24 feb.: begincurus; laborvespero 2000, voor iedereen die een beginnerscursus beïndigd heeft, maar nog wel wat meer Esperanto wil bijleren.
- zaterdag 27 feb.: WEEK VAN DE INTERNATIONALE VRIENDSCHAP. Vanaf 9.30 u. is men welkom voor FEL- en FLEJA-vergaderingen en voor de wandeling door de stad (± 2 uur). Voor 's middags is er een broodmaaltijd ter plaatse te krijgen. Receptie om 12.15 u. Vanaf 14.00 u. begint een zeer gevuld en gevarieerd ontspanningsprogramma: een kwis, videofilmen, vriendschapskaarten, zingen, volksspelen (met wedstrijd) e.a. Uiteraard nog de wandeling en vele biersoorten en het befaamde koud buffet van Esperanto 2000. We vieren dit feest voor de tiende keer in Leuven!
- woensdag 2 mrt.: cursus voor beginners.
- woensdag 9 mrt.: Vespero 2000 (La virino en Grekio), speciaal gericht op cursisten van de begincursus.
- woensdag 16 mrt.: begincursus, examen.
- woensdag 23 mrt.: Laborvespero 2000.
- woensdag 13 apr.: Vespero 2000 (programma nog te bepalen).
- woensdag 27 apr.: Laborvespero 2000.

LIMBURG
Contactadressen:
Albert Claesen, Zonnebloemstraat 7, 3610 Diepenbeek, tlf. (011) 32 36 03.
Jos Vandebergh, Ambachtstraat 39, 3538 Houthalen-Helchteren, tlf.: (011) 52 29 02 (kantoor).

MECHELEN
Mechelse Esperantogroep ☆
Inlichtingen: De hr. Saels, Lange Zandstraat 52, 2580 St.-Kathelijne-Waver, tlf. (015) 31 17 90.

MIDDELBURG
Zie Kapelle.

MORTSEL

Esperantogroep Mortsel ☆

Inlichtingen: Meidoornlaan 42 b2, Mortsel of Sint-Hathebrandstraat 8, Mortsel, tlf. (03) 449 50 24.

Bijeenkomsten: iedere zondag om 10.30 u. in het Hof van Rieth, Molenlei 68. Hier worden de vrijdagavondprogramma's van *La Verda Stelo*, vooral in de mate van het mogelijke de internationale, verder behandeld c.q. overgedaan ten behoeve van hen die 's vrijdags niet in *La Verda Stelo* kunnen aanwezig zijn.

Cursussen: Conversatiecursus op zondagmorgen in de vergaderzaal van het Hof van Rieth, Molenlei 68. aanvang 6 sept. om 10 u.

NIJMEGEN

Esperanto-klubo Zamenhof

Inlichtingen: Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen, tlf. (080) 55 15 05.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. op het bovenvermelde adres.

NEj-sekcio „NIMFEO"

Inlichtingen: Meijhorst 17-55, 6537 KE Nijmegen, tlf. (080) 44 68 03.

Bijeenkomsten: De eerste woensdag van de maand. Bovendien geregeld cursussen.

OOSTENDE

Esperantoclub Oostende *La konko* ☆

Inlichtingen: De hr. André D'Hulster, Paul Michielslaan 10, 8400 Oostende, tlf. (059) 80 06 95.

Cursussen: Cursus voor beginners van 20 lessen op vrijdag van 19.30 u. tot 20.30 u. vanaf 2 okt. in het Cultureel Centrum; Cursus voor gevorderden op 1ste en 3de vrijdag in het Cultureel Centrum, zaal Anklap, Leffingstraat 85.

Inlichtingen: tlf. (059) 80 06 95.

- vrijdag 4, 11, 18, 29 mrt.: groep A.
- vrijdag 4 mrt. groep B.
- vrijdag 18 mrt. groep B; Voordracht: „Mijn eerste Esperanto-leesboek", door de heer Jules Verstraeten.

ROTTERDAM

FLE-afdeling 2

Inlichtingen: Mevr. J. Quispel, Maarland 4, 3075 JV Rotterdam, tlf. (010) 419 82 01 of 419 53 47.

Bijeenkomsten: op woensdag in de School „Open Ateliers", Sliedrechtstr. 65 om 2 uur.

Programma:

- woensdag 24 feb.: Jaarvergadering.
- woensdag 9 mrt.: Postklaar maken van *Sennaciulo*.
- woensdag 23 mrt.: Grammatika, e.v.t. spreekwoorden.
- woensdag 6 apr.: Postklaar maken van *Sennaciulo*.
- woensdag 20 apr.: Lezen van verhaaltjes en met eigen woorden navertellen.
- woensdag 11 mei.: Postklaar maken van *Sennaciulo* .

Esperanto-grupo *Merkurio*

Inlichtingen: de hr. Rob Moerbeek, tlf. (010) 436 15 39.

Bijeenkomsten: De 1ste en 3de woensdag om 20 u. in het hoofdkantoor van de UEA, Nieuwe Binnenweg 176, 3015 BJ Rotterdam.

SAT-Rondo
Inlichtingen: Mevr. W. v.d. Blink, Flat Meyenhage 133, 3085 NC Rotterdam, tlf. (010) 480 69 64.

SINT-NIKLAAS
Esperantoclub Sint-Niklaas ☆
Inlichtingen: De hr. Leo Corijnen, Weynstraat 1, 2700 Sint-Niklaas, tlf. (03) 776 33 88 of de hr. Gerard Baeyens, tlf. (03) 772 57 42.

TIENEN
Inlichtingen: Frans van de Perre, Nieuwstraat 33, 3200 Leuven-Heverlee, tlf. (016) 26 00 08.

TILBURG
Esperanto Tilburg
Inlichtingen: De hr. H. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg, tlf. (013) 68 04 73.

TURNHOUT
Inlichtingen: De hr. Gorik Duyck, Het Bergske 35, 2360 Oud-Turnhout, tlf. (014) 42 48 08.

UTRECHT
Samenwerkingscomité
Inlichtingen: De hr. Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht, tlf. (030) 61 69 67.

WEERT
NEJ-sekcio *Lonicero*
Inlichtingen: Tromplaan 4, 6004 Weert, tlf. (04950) 21251.
Bijeenkomsten: Iedere tweede dinsdag.

WIJLRE
Esperantogroep *Marnolando*
Inlichtingen: Tienbundersweg 38, 6321 CR Wijlre, tlf. (04450) 1248.

WILDERT
Cursussen: Conversatiecursus vanaf 14 sep. en nadien telkens de 1ste maandag van de maan.
Plaats: Jachthoornlaan 20, Essen-Wildert.
Inlichtingen en inschrijvingen: ter plaats, tlf. (03) 667 57 70 of 321 23 0.

ZAANDAM
Esperantocentrum
Inlichtingen: Postbus 433, 1500 EK Zaandam, tlf. (075) 16 69 31.

ZEIST
NEA-sekcio
Inlichtingen: Mevr. C.H. Born, Gruttolaan 37, 3704 XL Zeist.

Verontschuldiging
Wij verontschuldigen ons voor de invasie van fouten in de gele bladzijden van het vorige nummer. De hele lijst is momenteel herzet en aangepast. Nochtans zou het nog altijd kunnen dat er halsstarrige onjuistheden in zijn blijven staan. Daarom verzoeken wij alle groepsverantwoordelijken de gegevens nauwkeurig te controleren. Indien er fouten in zouden voorkomen (zowel in namen en adressen, maar vooral in plaats en moment van samenkomsten) gelieve ons dan de correctie daarvan toe te zenden *bij voorkeur aangeduid op een copie van de gele bladzijden zelf (en niet in een afzonderlijke brief)*, dat vergemakkelijkt in hoge mate het localiseren van de fout. Dank voor uw bereidwillige medewerking.

gvd

Gelezen en ...gekeurd

Boekbespreking
De *Rubajat*

Omar Kajjam[1] (± 1040-1123) is op de eerste plaats een wiskundige en sterrenkundige die leefde in het noordoosten van Perzië (Iran). Hij is echter het meest bekend omwille van zijn korte vierregelige gedichten, de *Rubajat*[2].

Deze poëzie is in West-Europa bekend geraakt door vertalingen die Edward Fitzgerald vanaf 1859 gepubliceerd heeft. Nu nog – hoewel hij reeds veel navolgers gekregen heeft – wordt Fitzgerald beschouwd als dé Kajjam-vertaler in het Engels taalgebied. Heel wat versies in andere talen zijn trouwens niet gebaseerd op de originele teksten, maar op die van Fitzgerald.

In ons eigen taalgebied werden de *Rubajat* na de Tweede Wereldoorl og geïntroduceerd door een Nederlander die tijdens zijn krijgsgevangscha p morele steun gevonden had bij een engelstalige uitgave en op basis daarvan een Nederlandse bewerking maakte.

Hoe komt het nu dat een aantal mensen zo gevoelig zijn voor het werk van Kajjam? Er komen gedachten in voor die van alle tijden zijn, maar die sommigen onder ons bijzonder aanspreken: verdraagzaamheid, weemoed, tijd nemen om te genieten van het leven... Het voornaamste is misschien wel dat eenieder in de *Rubajat* schijnt te vinden wat hij er zoekt. Dit verklaart wellicht waarom vertalingen van hetzelfde gedicht vaak totaal verschillend zijn, maar toch getrouw het origineel weergeven.

In het Esperanto zijn de *Rubajat* op drie verschillende wijzen bekend. Vooreerst is er een vertaling uit het Engels van William Auld. Vervolgens is er de vertaling uit het Perzisch van Gaston Waringhien; hiervan werd in de *Nouvelle Revue Française* van november 1958 geschreven dat het „de meest getrouwe vertaling van Omar Kajjam" is. Tenslotte zijn er een aantal hedendaagse Esperanto-dichters die de *Rubajat*-vorm gebruiken voor hun poëzie.

Dit laatste is overigens door de eeuwen heen het geval geweest. Kajjam zelf heeft zijn poëzie nooit gebundeld en latere generaties hebben gedichten in zijn stijl geschreven. Van veel gedichten is daarom niet duidelijk of ze al dan niet door Kajjam zelf geschreven zijn.

La Robaioj, Omar Kajjam, vert. G. Waringhien (2de druk, 1984), 239 fr.; voor leden 215 fr.; + verzendingskosten in de boekendienst van FEL.

RR

1. De naam van de auteur en zijn gedichten worden op talloze wijzen gespeld. Wij houden de schrijfwijze aan die Gaston Waringhien gebruikt, o.a. ook in *Beletre, sed ne el katedro* waarin je trouwens ook een bespreking over *Robaioj* vindt.
2. Het woord „Rubajat" is meervoud.

Noot: *Heb je zelf een goed boek gelezen in het Esperanto of over een of ander taalfenomeen, schrijf er dan eens een stukje over en stuur het op naar de redactie. Het krijgt dan een plaatsje in de rubriek* Gelezen en ...gekeurd.

Turbotaal

LAT-relaties, DINKS, Yuppies... Letterwoorden die „in" zijn tegenwoordig. Toch gaat het om meer dan woorden. Het betreft een sociaal fenomeen dat zich o.a. uit in het taalgebruik. Dat bepaalde groepen herkenbaar zijn aan de taal die ze spreken, is al van ouds bekend. Dialecten duiden op geografische groepen, bepaalde andere verschijnselen geven aan tot welke sociale klasse men behoort. Toch is het fenomeen dat hier aan de orde is verschillend van de gewone socio-culturele verschillen, omdat het procedé bewust gehanteerd wordt, niet alleen om zich tot een bepaalde groep te bekennen. Het vormt tevens een absolute voorwaarde om tot de groep te worden toegelaten. Het niet hanteren van de procédés leidt automatisch tot uitsluiting.

In Turbotaal presenteert Jan Kuitenbrouwer een aantal van die procédés en de sociale kliek die zich ervan bedient. Die zijn onderling nogal verschillend. Zo heb je de hippieachtigen, de sociaal-economische strevers,

de politicisten... De auteur presenteert al deze groepjes in korte stukjes. Hij vertrekt van een leuk voorbeeld van hun taalgebruik en wijdt uit over de kenmerken van dat taalgebruik, maar ook over de wezenlijke kenmerken van de leden van de groep zelf.
Turbotaal is een leuk tussen-door-lezertje, maar spijtig genoeg niet te bestellen bij onze boekendienst.

Onder de hamer...
De Vlaamse Esperantobond verkoopt nogmaals een aantal oude boeken tegen openbaar opbod. Wil je één of meer van deze boeken in je bezit krijgen, stuur dan *vóór 1 april* een briefkaart aan „Vlaamse Esperantobond", Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, met daarop de titel(s) van het boek (of de boeken) dat (die) u zoudt willen kopen en de som die u ervoor over heeft. Denk er wel om dat u een bod moet doen voor ieder boek afzonderlijk. Wie het hoogste biedt, krijgt het boek, samen met de faktuur. Houd er rekening mee dat bovenop de door U bedongen prijs nog 6% BTW en verzendingskosten komen.
Het eerste lijstje bevat vertalingen van buitenlandse auteurs of oorspronkelijke Esperanto-werken; in de tweede lijst vind je vertalingen van Nederlandstalige auteurs of uitgaven met tekst in het Nederlans en het Esperanto.

LIJST 1
- La Aventuroj de Alicio en Mirlando (Carroll), London, 1910
- Odusseias de Homeros (trad. W.J.Manders), Zutphen, s.j.
- Laŭroj (Kolekto de la originalaj verkoj premiitaj en „La Revuo"), Hacette, Paris, 1908
- Makbeto (Shakespeare, trad. Lambert), Hachette, Paris, 1908
- Miraklaj aventuroj de Sinjoro Longkrurulo (D. Uitterdijk), Hilversum, s.j.
- La vagabondo kantas (Baghy), lukse lede bindita, kun subskribo de la aŭtoro, 1937
- sama, sed sen leda bindo kaj sen subskribo de la aŭtoro
- Doktoro Jekyll kaj Sinjoro Hyde (trad. Morrison kaj Mann), London, 1909

LIJST 2
- Fundamento de Esperanto, eldono Flandra-Holanda, unua eldono, Paris, 1922
- sama, sed dua eldono, Antverpeno, 1929
- Kongreslibro de la 20a UK en Antverpeno, 1928
- Esperanto-woordenboek (Esperanto-Nederlandsch en Nederlandsch-Esperanto, (A.G. van der Straaten), 550 paĝoj, fortike bindita, 1936
- Rikke-Tikke-Tak (Conscience), Borgerhout, 1912
- Blinda Rozo (Conscience), Bruĝo, 1906
- La leono de Flandrujo (Conscience), Zutphen, 1929
- Belga antologio (flandra kaj valona partoj), fortike bindita, 1928

Algemene Vergadering
Vlaamse Esperantobond

Op zaterdag 12 maart 1988 om 13.30 heeft in de zetel van de Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, de jaarlijkse algemene vergadering plaats waarop alle leden van harte worden uitgenodigd. Hoewel de meeste leden die vergadering beschouwen als de gelegenheid om elkaar weer eens te ontmoeten en om een kijkje te nemen in de Esperanto-boekenwinkel, staan er natuurlijk heel wat meer officiële punten op het programma:
1. Financieel verslag over 1987;
2. Verslag van de secretaris;
3. Ontbinding van het Bestuur;
4. Aanvaarding door de Algemene Vergadering van de Beheerders die door de plaatselijke groepen worden voorgesteld;
5. Aanvaarding van de gecoöpteerde Beheerders, door alle leden voorgesteld;
6. Verkiezing uit de Beheerders van het Bestuur 1988;
7. Verkiezing door de Beheerders van de Voorzitter 1988;
8. Wijziging van de Statuten;
9. Toekomstperspectieven.

We wensen de Besturen van de plaatselijke groepen er nogmaals aan te herinneren dat zij hun Beheerders voor 1988 evenals kandidaten voor het Bestuur moeten opgeven vóór 29 februari!

Schoolproject: *wij spreken allemaal een andere taal*

Eén van de wegen – en waarschijnlijk de belangrijkste – die het Esperanto moet opgaan, om zijn toekomst veilig te stellen, is die van de jeugd en het onderwijs. Nochtans heeft het niet zoveel zin (hoe vaak is het al niet geprobeerd?) om de Internationale Taal direct als onderwijsvak te propageren of in te voeren. Vooraleer men daaraan begint, moet er in de onderwijswereld (zowel bij de leerlingen als bij de leerkrachten) belangstelling en openheid voor het probleem worden gewekt. Immers, zolang mensen niet (in)zien dat er ergens een probleem is, is het dwaas hen een mogelijke oplossing voor dat probleem aan te bieden.

Om hieraan tegemoet te komen, om bekendheid met en inzicht in het internationale taalprobleem te bevorderen, werd in internationale samenwerking een schoolproject ontwikkeld, dat gebruik maakt van moderne technieken in de onderwijsmethodologie (klassegesprek, groepswerk, individueel opzoekingswerk...). Inhoudelijk kan het project gebruikt worden in verschillende vakken (Nederlands, maatschappelijke vorming, aardrijkskunde...), maar het kan ook als echt projectwerk als bindend element tussen die vakken worden aangewend.

Het pakket omvat zes lessen die diverse aspecten van het taalprobleem behandelen: veeltaligheid in de wereld; verspreidingsgebieden van talen; taalkeuze in internationale organisaties (politieke en economische motivatie); ontwikkeling van talen en taaloverwicht; diverse aanpakken om het taalprobleem te overbruggen (met o.a. speciale aandacht voor de kostprijs van de diverse oplossingen); ontwerpen van een internationale plantaal (eisen waaraan zo'n taal moet voldoen). Het project richt zich tot leerlingen van 10 tot 15 jaar. Concreet wil dit zeggen de laatste twee jaren van het basisonderwijs zowel als de observatie als de oriëntatiegraad van het secundaîr onderwijs. Hoewel het project pedagogisch degelijk is uitgebouwd, ligt het voor de hand dat hier geen kant en klare lesvoorbereidingen worden aangeboden. Een persoonlijke verwerking en hertaling voor de leerlingen van de verschillende niveaus door de leerkracht is onontbeerlijk. Toch is het geheel een waardevol, leerrijk, verrijkend en bruikbaar lespakket.

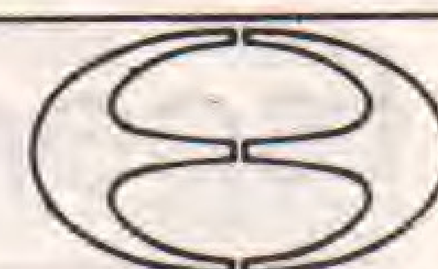
Leerkrachten zich interesseren voor dit schoolproject en het in hun school of klas willen uitproberen, kunnen het gratis verkrijgen bij de Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, waar men ook meer achtergrond informatie kan bekomen. Tevens kan men een beroep doen op de heer Alex Humet (Van Campenhoutstraat 4, 2600 Berchem, tlf. 03/239 21 69), die bereid is een uiteenzetting over het schoolproject te geven.

De enige voorwaarden die wij voor het verstrekken van dit project durven stellen, zijn: dat het project daadwerkelijk in de school zou worden gebruikt en dat ons nadien een verslag met bevindingen en aanmerkingen wordt toegestuurd.

Biografie van L.L. Zamenhof in data

In het vorige nummer van *Esperanto-Panorama* verscheen onder deze titel een lijst van data over het leven van de samensteller van het Esperanto. De tekst was grotendeels gebaseerd op een deel van een biografie, die werd samengesteld door de heer Roger Vanaken (Ketschehoef 1, 2350 Vosselaar, tlf. 014/41 10 34). De auteur wil aan geïnteresseerden graag een copie van de volledige biografie zenden. Hij zoekt overigens nog naar een aantal ontbrekende gegevens. Wie denkt dat hij nog iets meer weet, of wie mee wil zoeken, kan best rechtstreeks contact opnemen met de heer Vanaken. Deze biografie wordt al sinds jaren gebruikt om de leerlingen van het Hoger Rijksinstituut voor Technisch en Grafisch Onderwijs te Turnhout vertrouwd te maken met het leven en het werk van Zamenhof. Wie doet dit na?

Kalender

Het is nog net niet te laat om U er nogmaals aan te herinneren dat Esperanto 2000 iedereen in Leuven verwacht op 27 februari om deel te nemen aan de *Internationale Week van de Vriendschap*.

Vrijdag 11 maart 1988 om 11 uur, spreekt dhr P. de Smedt in het Cultureel Centrum te Lokeren, Kerkplein, over Esperanto. De organisatie van deze avond wordt verzorgd door het Davidsfonds.

Op 12 maart te Antwerpen in het Esperantohuis op de Frankrijklei heeft de Algemene Vergadering van de Vlaamse Esperantobond plaats. Nadere gegevens over tijd en programma vindt U elders in dit nummer. We willen er wel even de aandacht op vestigen, dat deze vergadering niet uitsluitend bedoeld is voor mensen die een of andere functie in hun groep waarnemen, integendeel, *ieder lid* is van harte welkom.

Tijdens de Paasvakantie word je verwacht in Limbourg (nabij Verviers) om er deel te nemen aan het *Trilanda Kongreso*. De congresplaats is toegankelijk vanaf 17.00 uur; avondeten is voorzien rond 19.00 uur.
Op het programma: scetches, gespreksronden, wandelingen, muziek en dans, en een officiële receptie op het gemeentehuis.
Kostprijs: 1 800 fr. voor volwassenen (voor kinderen en jongeren zijn reducties voorzien). Nadere inlichtingen: Marie en Willy Grela, 16 rue de la Colline, 4840 Welkenraedt.
gen, vragen zij om op het inschrijvingsformulier te vermelden of je mee gezamelijk wilt eten, dan wel zelf voor je eten zorgen. Vegetarische maaltijden kunnen spijtig genoeg niet worden verstrekt. Lakens meebrengen!

Vanaf eind april...
... beschikken we over een Reizend Esperanto-Theater. Esperantisten van Genk zijn onder leiding van dhr Habex bezig het toneelstuk *Kia Miksaĵo* van Deck Dorval in te studeren. Zij verwachten daarmee klaar te zijn rond eind april, begin mei. Dan geven zij een première uitvoering (misschien wel in het Cultureel Centrum van Genk). Nadien staan zij ter beschikking van andere Esperanto-groepen, om het stuk ook elders in Vlaanderen op te voeren. Voor afspraken dienaangaande neemt men best contact op met dhr M. Habex, Gildelaan 27, 3600 Genk, tlf. (011) 35 95 42.

Markola-Fervojista Aranĝo
Van 8 tot 15 augustus organiseren Britse, Nederlandse en Belgische spoorwegmensen een congres in Abergavenny (Wales). In het congresgebouw is plaats voor 50 deelnemers (dus snel inschrijven is noodzakelijk). Op het programma staan o.a. één ééndags- en twee halvedagsuitstappen. Verder biedt de omgeving uitgebreide wandelmogelijkheden. Nadere gegevens en inschrijvingsformulieren zijn te bekomen bij: Lucien De Sutter, Kersbeeklaan 90, 1190 Brussel, tlf. (02) 378 08 68.

Vakantie
Wie overigens nu reeds bezig is zijn vakantie te plannen en uitziet naar interessante Esperanto-bijeenkomsten of verblijfmogelijkheden kan o.a. ook volgende evenementen overwegen:
- In Zweden: Esperantocursussen (4 niveaus); inlichtingen: Märtha Andreasson, 2265 Tolsered, S-425 90 Hisings Kärra.
- In Frankrijk: diverse cursussen in het Cultuurhuis van Grésillon (o.a. onderwijsmethoden, over Cseh-methode, practische taalkennis, op zijn valaans leren schrijven...); inlichtingen: Kultura Esperanto-Domo, Grésillon, F-49150 Baugé, tlf. 40 89 10 34 of 40 76 77 95.

Mogelijk wordt er in de week tussen 25 en 30 april te Antwerpen een „studieseminarie" over het leren van vreemde talen ingericht. Het wordt geleid door Denis Keefe uit de Verenigde Staten. Informeer op tlf. 218 63 76 of tijdens de clubvergaderingen van La Verda Stelo.